

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
2 Пж 4192/19
01.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Горана Савића, председника већа, судије Вере Тешић и судије Бранке Жерајић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ... ул. ..., кога заступа Лидија Петровић адвокат из Београда, против тужених 1. Енергопројект а.д. Београд, Акционарско друштво за холдинг пословање из Београда, ул. Булевар Михајла Пупина број 12., и 2 „Енергопројект Високоградња“ акционарско друштво за извођење радова и инжењеринг објекат високоградње из Београда, ул. Булевар Михајла Пупина број 12. ради исплате вредности акција вредност предмета спора 78.844,50 динара, у поступку по жалби тужених изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П.809/2019 од 17.04.2019. године, у седници већа одржаној дана 01.10.2020. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужених као неоснована па се **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Привредног суда у Београду П.809/2019 од 17.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 809/2019 од 17.04.2019. године у ставу I усвојен је тужбени захтев тужиоца па су обавезани тужени да солидарно на име разлике вредности 150 обичних акција с правом гласа ISIN број RSEPVIE 67330, CFI код ESVUFR, износ од 78.844,50 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2014. године па до исплате у складу са Законом о затезној камати у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде. Ставом II обавезани су тужени да тужиоцу солидарно исплате износ од 29.608,00 динара на име накнаде трошкова парничног поступка у року од 8 дана од пријема преписа пресуде са законском затезном каматом од дана извршности па до коначне исплате.

Против наведене пресуде, благовремену и дозвољену жалбу изјавили су тужени из свих законом одређених разлога. У образложењу жалбе указује да тужилац није предложи извођење доказа у погледу висине тужбеног захтева због чега је првостепени суд морао одбити тужбени захтев на који начин је учинио битну повреду. Указује да првостепени суд није на поуздан начин утврдио да ли је тужилац био акционар друготуженог на дан принудног откупа акције нити је ову чињеницу као ни претходно наведено образложио на јасан и поуздан начин. Оспорава првостепену одлуку која је заснована на ванпарничним предметима Р. 257/2015 и Р.730/13 који су покренути по

захтевима предлагача као појединих мањинских акционара друготуженог за утврђивање цена акција друготуженог ради остваривања њиховог права на принудну продају акција предвиђену одредбом члана 522. Закона о привредним друштвима а не ради испитивања примерености цене акција утврђена у поступку принудног откупа која је регулисана чланом 521. Закона о привредним друштвима. Из наведеног следи да предмет тих ванпарничних поступака није утврђивање исте цене те се акционари чије се принудни откуп врши применом члана 521. Закона о привредним друштвима, не могу позивати на цену утврђену сходно члану 522. Закона о привредним друштвима, те да се утврђивање цене по наведеним члановима не може поистовећивати. Указује да првостепени суд није правилно ценио истакнути приговор застарелости потраживања обзиром да је принудни откуп спроведен 01.04.2014. године, а да захтев акционара за исплату разлике застарела за три године следи да је потраживање тужиоца застарело. Друготужени посебно истиче да у сваком случају не може бити одговоран за исплату законске затезне камате јер према одредбама члана 521. став 1. Закона исти може бити неограничено солидарно одговоран само за исплату разлике у цени акције, дакле главнице, а не и камате. У смислу жалбених навода предлаже да другостепени суд усвоји жалбу тужених те преиначи побијану пресуду и одбије тужбени захтев а тужиоца обавезе на накнаду парничних трошкова.

Одговор на жалбу није поднет.

Испитујући законитост и правилност првостепене пресуде у границама одређеним чланом 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС и 55/2014, 87/18), Привредни апелациони суд, као другостепени, налази да жалба тужених није основана.

У првостепеном поступку нису учињене апсолутно битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1- 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Није учињена ни битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју се неосновано указује у жалби тужених. О битним чињеницама дати су јасни разлози и пресуда нема таквих недостатака због којих се њена правилност не би могла испитати.

Из списка предмета произилази да је тужилац дана 14.02.2019. године поднео тужбу са тужбеним захтевом да се обавезу тужени да му солидарно исплате, на име разлике вредности 150 обичних акција са правом гласа, износ од 78.844,50 динара са обрачунатом законском затезном каматом на овај износ почев од 31.03.2014. године па до исплате. У образложењу тужбе је навео да је поседовао 150 обичних акција са правом гласа ознаке ISIN број RSEPVIE67330, CFI код ESVUFR, те да је контролни акционар Енергопројект акционар Холдинг а. д. Београд на основу Одлуке Скупштине акционара Енергопројект високоградња а.д. Београд од 31.03.2014. године извршио принудни откуп од свих осталих акционара по цени од 527.733,00 динара по акцији утврђеној на дан 31.12.2013. године на који начин је контролни акционар постао власник 99,93% капитала привредног друштва Енергопројект високоградња а.д. Београд а касније и власник 100% тог капитала јер је принудни откуп спроведен и над акцијама тужиоца по утврђеној цени од 527,73 динара.

Међу парничним странкама није било спорно да је тужени другог реда на седници скупштине 31.03.2014. године донео одлуку о принудном откупу акција Енергопројект високоградња а.д. Београд те да је обавештењем од 31.03.2014. године обавестио акционаре о спровођењу принудног откупа акција у складу са одредбама члана 515. и 516 Закона о привредним друштвима по утврђеној цени од 527,73 динара за једну акцију на дан 31.12.2013. године. Решењем Привредног суда у Београду Р.257/15 од 23.03.2016. године по предлогу предлагача ББ против овде туженог другог

реда као противника предлагача утврђена је вредност једне акције туженог другог реда на дан 31.12.2013. године у износу од 1.053,36 динара, које решење је потврђено решењем Привредног апелационог суда Пвж 359/16 од 12.01.2017. године. Такође решењем Привредног суда у Београду Р. 730/13 од 20.06.2017. године, по предлогу предлагача ВВ и др. против овде туженог другог реда утврђена је вредност једне акције овде туженог другог реда на дан 31.12.2013. године у износу од 1.053,36 динара, које је решење постало правоснажно 31.08.2017. године.

Предмет тужбеног захтева представља захтев за исплату разлике у вредности акције туженог који су биле предмет принудног откупа у износу од 527,73 динара, а чија вредност акција утврђена судским одлукама на износ од 1.053,00 динара на основу чега тужилац потражује износ од по 525,63 динара за сваку акцију полазећи од броја акција који тужилаца поседује.

Првостепени суд је применом члана 515. и 516. Закона о привредним друштвима утврдио да је друштво дужно да у складу са чланом 457. Закона утврди цену акција која треба да буде предмет откупа у року од 30 дана од дана доношења одлуке о принудном откупу акција и да о томе обавести Централни регистар. У случају а акционар чије су акције предмет принудног откупа сматра да цена које је утврдило друштво у складу са чланом 516. овог Закона није утврђена у складу са овим законом може у року од 30 дана од дана регистрације одлуке о принудном откупу тражити да надлежни суд у ванпарничном поступку утврди вредност тих акција у складу са овим законом а што је предвиђено чланом 521. Закона о привредним друштвима. У конкретном случају вредност акција је утврђена у вишем износу од цене које је утврдило друштво па је по ставу првостепеног суда откупилац био у обавези да разлику са припадајућом законском затезном каматом обрачунатом од дана доношења одлуке о принудном откупу депонује на рачун из члана 516. став 4. Закона у року од 30 дана од дана правоснажности одлуке суда. Уколико откупилац не депонује разлику у складу са ставом 4. друштво постаје неограничено солидарно одговором за исплату те разлике. Како је у конкретном случају правоснажним одлукама првостепеног суда утврђена друга цена акције у односу на износ који је откупилац депоноввао средства код Централног регистра, то је по ставу првостепеног суда откупилац у законском року био дужан да изврши своју законску обавезу из члана 521. ст. 4. Закона о привредним друштвима па како наведену обавезу није извршио то постоји његова обавеза да тужиоцима исплати разлику у цени акција а која у конкретном случају износи 78.884,50 динара.

Правни став првостепеног суда у целости прихвата и Привредни апелациони суд, а жалбеним наводима није доведена у питање законитост и правилност првостепене одлуке.

Није основан жалбени навод којом се указује да ни један акционар туженог није поднео захтев за утврђивање вредности акције у смислу члана 521. Закона о привредним друштвима већ да је одлука о вредности туженог утврђена на основу одредбе члана 522. истог Закона која се по ставу жалиоца не може односити на права акционара сходно члану 521. Закона о привредним друштвима. Ово из разлога што је одредбом члана 269. Закона о привредним друштвима прописано да се сви акционари под једнаким околностима третирају и на једнак начин из чега следи да акције привредног друштва исте врсте имају једнак третман и једнаку вредност, па је без значаја то што акционари којима је извршен откуп акције у смислу члана 521. Закона о привредним друштвима нису иницирали ванпарнични поступак за утврђивање акције за принудни откуп обзиром да су то већ урадили акционари чије акције су откупљене у смислу члана 522. Закона о привредним друштвима којима се такође регулише принудни откуп али по захтеву акционара. Из наведеног следи да без обзира да ли се

принудни откуп акција врши по захтеву мањинског или контролног акционара ради се о откупу истих акција истог привредног друштва које морају имати једнак третман па самим тим и једнаку цену. Иницирање других ванпарничних поступака би само проузроковало непотребне додатне трошкове обзиром да одлуке које су исходоване по захтевима акционара које су цитиране током поступка производе дејство и на акционаре који такав предлог нису поднели. Из наведеног следи да није основан жалбени навод којом се указује на погрешну примену материјалног права.

У односу на жалбене наводе којима се указује да тужилац није доказао да је акционар као и да није предложио извођење доказа вештачења на околност висине тужбеног захтева исти су неосновани. Пре свега из разлога што се ради о чињеницама које тужени током поступка није оспорио односно које је посредно и признао имајући у виду да је тужени учинио неспорним да је тужиоцу исплатио за акције износ од по 527,73 динара депоновањем средстава код Централног регистра из чега неспорно произилази да је сам првотужени утврдио да је тужилац акционар у време спровођења принудног откупа за кога је депоновао одређена новчана средства. У односу на утврђење вредности акција тужиоца, извођење доказа вештачењем је сувишно обзиром да се ради о једностраним математичким операцијама ради утврђивања разлике између исплаћене вредности акције и вредности акција која је утврђена правоснажни судским одлукама а коју разлику тужилац потражује.

Није основан ни жалбени навод којим се указује да је потраживање тужиоца застарело, који приговор првостепени суд није правилно ценио. Наиме, одредбом члана 521. став 5. Закона о привредним друштвима, вежећим до 09.06.2018. године, било је прописано да захтев акциона чије су акције биле предмет откупа за исплату разлике из става 4. овог члана застарела у року од три године од дана правоснажности одлуке суда из става 3 овог члана. Одлука Привредног суда у Београду Р 257/2015 од 23.06.2016. године, је правоснажна даном 12.01.2017. године, а тужба у овој правној ствари је поднета 18.02.2019. године, из чега следи да није протекао рок од три године од дана правоснажности до дана подношења тужбе. При том у време подношења тужбе наведена одредба није на снази, већ се застарелост цени према општим одредбама о застарелости накнаде штете, па како је тужилац могао да тражи накнаду у року од три године, од дана правоснажности одлуке којом је утврђена већа цена од цене која му је исплаћена, сходно члану 376. Закона о облигационим односима, односно у општем року застарелости од пет година, почев од дана исплате, који је извршен по одлуци од 31.03.2014. године, као дана настанка штете, следи да је неоснован приговор застарелости, јер није протекао рок од пет година од дана када је штета настала (31.03.2014. године) односно три године од дана сазнања за штету (12.01.2017), обзиром да је тужба поднета 18.02.2019. године.

Правилна је и одлука о трошковима поступка, донета правилном применом члана 153. став 1. 154. и члана 163. Закона о парничном поступку. Захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка је одбијен у смислу члана 154 став 1. Закона о парничном поступку, као и применом АТ и ТТ у време настанка таксене обавезе.

Сходно изнетом одлучено је као у изреци применом члана 390. Закона о парничном поступку.

БЖ/ЕВ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Горан Савић, с.р.

За тачност отправка

